



PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW
TOMASZ CHRÓSTNY

Warszawa, 14 czerwca 2024 r.

DOZIK-5.053.3.2024.JTB

Szanowny Panie,

odpowiadając na petycję dotyczącą wprowadzenia zakazu umieszczania na opakowaniach produktów spożywczych wizerunków z bajek uprzejmie wyjaśniam, iż wprowadzenie takiego zakazu mogłoby zostać uznane za sprzeczne z przepisami dyrektywy 2005/29/WE dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym.

Co do zasady, postulat zawarty w petycji wart jest dalszych analiz jako pod wieloma względami uzasadniony. Należy przy tym zauważyć, że wprowadzenie zakazu umieszczania wizerunku bohaterów bajek na opakowaniach produktów przeznaczonych dla dzieci obejmowałby tylko jeden z kanałów marketingu (za jaki można uznać opakowanie produktu). W ocenie Prezesa UOKiK, istotne są natomiast nie tylko opakowania takich produktów, ale również zakres komunikacji marketingowej dotyczącej przedmiotowych produktów (np. reklamy w TV, radiu, internecie, aplikacjach społecznościowych, prasie, billboardach). Skuteczność takiej regulacji byłaby zatem ograniczona, stąd należałoby szerzej przeanalizować, we współpracy z właściwymi resortami, wszelkie zalety i wady przyjęcia takiego rozwiązania, wraz z oceną skutków regulacji.

Wprowadzenie takiego zakazu mogłoby jednak zostać uznane przez TSUE za sprzeczne z przepisami dyrektywy 2005/29/WE, która określa m.in. jednolite dla wszystkich państw członkowskich UE zakazy dotyczące komunikacji marketingowej. Dyrektywa reguluje kwestie związane praktykami handlowymi stosowanymi przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów, a które zgodnie z art. 2 lit. d dyrektywy 2005/29 *oznaczają każde działanie przedsiębiorcy, jego zaniechanie, sposób postępowania, oświadczenie lub komunikat handlowy, w tym reklamę i marketing, bezpośrednio związane z promocją, sprzedażą lub dostawą produktu do konsumentów*. Dyrektywa wyróżnia: czarne praktyki handlowe (uznawane za nieuczciwe w każdych okolicznościach, wykaz tych praktyk znajduje się w załączniku I do dyrektywy 2005/29) oraz praktyki handlowe, które mogą zniekształcić decyzję konsumenta dotyczącą umowy. Wśród praktyk drugiego typu rozróżniamy praktyki handlowe wprowadzające w błąd (mogą polegać na zaniechaniu lub działaniu przedsiębiorcy - art. 6 i art. 7 dyrektywy 2005/29), agresywne praktyki handlowe (art. 8 i art. 9 dyrektywy 2005/29) oraz praktyki handlowe naruszające staranność zawodową (art. 5 ust. 2 dyrektyw 2005/29). Wśród zakazanych praktyk handlowych, nieuczciwych w każdych okolicznościach

(czarna praktyka) znajduje się m.in. *umieszczanie w reklamie bezpośredniego wezwania dzieci do nabycia reklamowanych produktów lub do nakłonienia rodziców lub innych osób dorosłych do kupienia im reklamowanych produktów. Niniejsze postanowienie pozostaje bez uszczerbku dla art. 16 dyrektywy 89/552/EWG o wykonywaniu telewizyjnej działalności transmisyjnej* (por. pkt 28 załącznika I do dyrektywy 2005/29).

Dyrektywa 2005/29/WE została implementowana do polskiego porządku prawnego ustawą z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym (Dz. U. z 2023 r., poz. 845). Zgodnie z art. 9 pkt 5 przedmiotowej ustawy, nieuczciwą praktyką rynkową w każdych okolicznościach jest *umieszczanie w reklamie bezpośredniego wezwania dzieci do nabycia reklamowanych produktów lub do nakłonienia rodziców lub innych osób dorosłych do kupienia im reklamowanych produktów*.

Jak wskazano wyżej, dyrektywa 2005/29/WE ustanawia jednolite zakazy dotyczące komunikacji marketingowej na obszarze UE. Ma charakter maksymalny co oznacza, że poszczególne państwa członkowskie UE nie mogą wprowadzać dodatkowych zakazów w tym zakresie. W związku z tym nie można wprowadzić w ustawie z dnia 23 sierpnia 2007 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwym praktykom rynkowym zakazu, który realizowałby postulat zawarty w petycji.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że pismem z dnia 21 maja 2024 r. (znak: DPR.053.3.2024) Pana petycja została przekazana także do Ministerstwa Zdrowia, celem przeanalizowania przedmiotowego postulatu w kontekście przepisów pozostających we właściwości tego resortu.

Z poważaniem,
Tomasz Chrósty
Prezes
Urzędu Ochrony Konkurencji i
Konsumentów
/podpisano elektronicznie/

KLAUZULA INFORMACYJNA DLA OSÓB WNOSZĄCYCH PETYCJĘ

Zgodnie z art. 13 ust. 1 i 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), informujemy, że:

Administrator danych osobowych	Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa ePUAP: /UOKiK/SkrytkaESP uokik@uokik.gov.pl
Dane kontaktowe Inspektora Ochrony Danych	iod@uokik.gov.pl
Cele przetwarzania danych osobowych i podstawa prawna	<ul style="list-style-type: none"> realizacja Pani/Pana prawa do petycji, w tym obsługa i rozpatrzenie wniesionej petycji, ewentualnie przekazanie według właściwości, na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO w zw. art. 4 i 5 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach wypełnienie obowiązku archiwizacji dokumentów na podstawie art. 6 ust. 1 lit. c RODO w związku z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 lipca 1983 o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach dokonania publikacji i ujawnienia danych osobowych na podstawie art. 6 ust. 1 lit. a RODO, pod warunkiem wyrażenia przez Panią/Pana zgody na ujawnienie na stronie internetowej UOKiK Pani/Pana danych osobowych
Informacja o odbiorcach danych osobowych	<p>Dane osobowe mogą być udostępniane podmiotom świadczącym usługi informatyczne, usługi pocztowe oraz kurierskie na rzecz Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.</p> <p>Pani/Pana dane osobowe mogą być udostępnione organom upoważnionym na podstawie przepisów prawa powszechnie obowiązującego, nie stanowią jednak one odbiorców danych w rozumieniu przepisów RODO (np. w przypadku przekazania petycji wg właściwości lub przekazania petycji innym podmiotom gdy przedmiot petycji mieści się w kompetencji także innych podmiotów).</p> <p>W przypadku ujawnienia danych na stronie internetowej odbiorcami danych będzie również nieokreślony krąg osób, mających dostęp do strony internetowej.</p>
Okres przechowywania danych osobowych	Dane osobowe będą przechowywane przez wieczyście zgodnie z instrukcją kancelaryjną UOKiK ustalaną zgodnie z ustawą z dnia 14 lipca 1983 r. o narodowym zasobie archiwalnym i archiwach.
Prawa podmiotu danych	<ul style="list-style-type: none"> prawo dostępu do danych i uzyskania ich kopii prawo do sprostowania prawo do bycia zapomnianym prawo do ograniczenia przetwarzania do cofnięcia zgody, w zakresie przetwarzania na podstawie zgody - przy czym wycofanie zgody nie wpływa na zgodność z prawem przetwarzania, którego dokonano na podstawie zgody przed jej wycofaniem; wycofanie zgody następuje poprzez złożenie administratorowi oświadczenia w formie przewidzianej dla złożenia petycji prawo do wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych
Informacja o dobrowolności lub obowiązku podania danych osobowych	<p>Podanie przez Panią/Pana danych osobowych jest wymogiem ustawowym. Skutkiem niepodania danych osobowych będzie pozostawienie petycji bez rozpoznania.</p> <p>Wyrażenie zgody na publikację danych osobowych na stronie internetowej UOKiK jest dobrowolne.</p>